นิพนธ์ต้นฉบับ

ผลกระทบของข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงต่อการใช้ชีวิตของประชาชน

วฤษาย์ สถิรธนากร[1]

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงต่อประชาชน ทำการศึกษากับประชาชนอายุ 20 ปีขึ้นไปในอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 328 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและอย่างง่าย เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามระหว่างเดือนมิถุนายน–กันยายน 2568 และวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติด 1–2 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 35.7 ช่องทางการรับรู้ข่าวจากสื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ 63.1 การรับข่าวส่งผลกระทบต่อความรู้สึกเพียงเล็กน้อย ร้อยละ 30.2 และเกิดความรู้สึกกังวล ร้อยละ 25.9 พฤติกรรมการใช้ชีวิตมีการปรับเปลี่ยนเล็กน้อย ร้อยละ 37.8 และความคิดเห็นต่อความปลอดภัยในชุมชนได้รับผลกระทบปานกลาง ร้อยละ 30.8 จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ประชาชนเสนอแนวทางการจัดการปัญหาผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุรุนแรง ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมาย การบำบัดฟื้นฟู และการป้องกัน ดังนั้น ควรส่งเสริมให้สื่อมวลชนและสื่อออนไลน์นำเสนอข่าวสารอย่างสร้างสรรค์ ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและแนวทางแก้ไขปัญหา โดยไม่สร้างความกลัวหรือซ้ำเติมผู้ป่วยยาเสพติด เพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมหาทางออกเชิงบวกในสังคม

คำสำคัญ: ข่าวผู้ป่วยยาเสพติด, ความรุนแรง, ผลกระทบ

---

[1]นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลบ้านไผ่

*Corresponding Author; Warisa Sathirathanakorn, Email: warisa086@gmail.com

Received: November 17, 2025; Revised December 15, 2025; Accepted December 16, 2025

The Impact of News about Drug–Addicted Patients Exhibiting Violent Behavior on Your Daily Life

Warisa Sathirathanakorn[1]

ABSTRACT

This descriptive study aimed to examine the impact of news reports concerning drug-dependent patients who engaged in rampage or violent behavior on the general public. The study was conducted among 328 residents aged 20 years and older in Ban Phai District, Khon Kaen Province. Stratified and simple random sampling techniques were employed. Data were collected using a questionnaire between June and September 2025 and analyzed using both quantitative and qualitative methods. The results revealed that most participants were exposed to news about drug-dependent patients one to two times per week (35.7%), with social media being the primary source of information (63.1%). News exposure had a slight impact on emotional responses (30.2%), while 25.9% of respondents reported feelings of anxiety. Minor changes in daily life behaviors were observed in 37.8% of participants, and perceptions of community safety were moderately affected (30.8%). Qualitative analysis indicated that the public proposed several approaches to addressing violent incidents involving drug-dependent patients, including law enforcement, rehabilitation, and preventive measures. Therefore, it is recommended that mass media and online platforms present news in a constructive manner by providing accurate information and problem-solving approaches without instilling fear or stigmatizing drug-dependent patients, in order to promote understanding and encourage positive solutions within society.

Key word: News about Drug-Addicted Patients, Violent Behavior, Impact

[1] Medical Physician, Professional Level, Banphai Hospital

บทนำ (Introduction)

ปัญหายาเสพติดยังคงเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงในระดับบุคคลและสังคม โดยเฉพาะในประเทศไทยซึ่งมีจำนวนผู้เสพยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี 2565 มีผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดทั้งสิ้น 230,000 คน ประเภทของยาเสพติดที่พบ คือ ยาบ้า กัญชา และเฮโรอีน ร้อยละ 72, 15 และ 8 ตามลำดับ โดยมีสาเหตุสำคัญ ได้แก่ การเข้าถึงยาเสพติดที่ง่ายขึ้น การเลียนแบบพฤติกรรมในสื่อและสังคม เป็นต้น ส่งผลทำให้มีค่าใช้จ่ายในระบบการบำบัดและฟื้นฟูกว่า 15,000 ล้านบาทต่อปี ผู้ป่วยบางรายมีพฤติกรรมอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงต่อบุคคลรอบข้าง พบว่า ร้อยละ12 ของเหตุการณ์ความรุนแรงในปี 2564 เกี่ยวข้องกับผู้เสพหรือผู้ค้ายาเสพติดที่มีปัญหาทางจิตเวช[1] จากสถิติในปี 2565 มีผู้ป่วยจิตเวชที่เกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดกว่า 35,000 ราย โดยในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน อายุระหว่าง 15-45 ปี [2] การเสพยาเสพติดส่งผลกระทบด้านสุขภาพกายและจิตใจ เช่น มีความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้อ ความเครียดและโรคทางจิตเวช ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ เช่น การออกจากการศึกษา และมีอัตราการว่างงานสูงถึงร้อยละ65 ผลกระทบด้านสังคม เช่น การลักขโมยเพื่อหาเงินซื้อยา ความรุนแรงในครอบครัวและการหย่าร้าง[3] โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมรุนแรง ได้แก่ ประวัติการเสพยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ความเครียดในครอบครัว สภาพแวดล้อมในชุมชนที่มีการใช้ความรุนแรงเป็นปกติ[4,5]

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางในหลายมิติ ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายต่อสุขภาพของผู้เสพยาเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อครอบครัว ชุมชน และสังคมโดยรวม[6] การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดมีแนวโน้มเน้นข่าวด้านลบ เช่น การจับกุม การก่อเหตุรุนแรง มากกว่าการให้ข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ เช่น การบำบัดและการฟื้นฟู โดยประเภทข่าวที่ได้รับการเผยแพร่มากที่สุด คือ ข่าวเกี่ยวกับความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และข่าวการจับกุม ส่งผลต่อการลดความเชื่อมั่นในระบบการป้องกันและบำบัดปัญหายาเสพติด และประชาชน 55% มีความรู้สึกว่าระบบการป้องกันปัญหายาเสพติดยังไม่มีประสิทธิภาพ[7] มีการศึกษาพบว่าการรายงานข่าวสารเชิงลบเกี่ยวกับยาเสพติดยังสร้างความวิตกกังวลในประชาชนถึงร้อยละ 60 และข่าวสารที่ให้ข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ เช่น โครงการบำบัดที่ประสบความสำเร็จ ช่วยสร้างความหวังในสังคม[8] การรายงานข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ใช้ความรุนแรง มีผลกระทบต่อการรับรู้และพฤติกรรมในกลุ่มประชากรที่เปราะบาง เช่น วัยรุ่นและเยาวชน อาจถูกกระตุ้นให้เลียนแบบพฤติกรรมที่รายงานในข่าว การปรับปรุงวิธีการรายงานข่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญในการลด

ผลกระทบเชิงลบต่อสังคม นอกจากนี้การนำเสนอข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่กระทำการอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง มักสร้างผลกระทบต่อความรู้สึกปลอดภัยของประชาชน และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวัน[9] เช่น การหลีกเลี่ยงสถานที่หรือการเพิ่มความระมัดระวังในชีวิตประจำวัน ความรู้สึกไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นในชุมชน[10,11] จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการการสนับสนุนด้านจิตวิทยาและการสร้างทักษะการจัดการอารมณ์ในผู้ป่วยยาเสพติด การสนับสนุนจากครอบครัวและการมีส่วนร่วมในชุมชน รวมทั้งการดำเนินงานระดับนโยบายร่วมกับมาตรการบำบัด สามารถช่วยลดโอกาสการเกิดพฤติกรรมรุนแรงได้[12-15]

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของข่าวผู้ป่วยยาเสพติดที่อาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ทั้งในเชิงสถิติและเชิงพฤติกรรมของประชาชน เพื่อนำเสนอแนวทางการสื่อสารที่เหมาะสม รวมถึงสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดและการป้องกันผลกระทบเชิงลบในระยะยาว

วัตถุประสงค์ (Objective)

เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดจากข่าวสารเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

รูปแบบการวิจัยการ การศึกษานี้ใช้รูปแบบการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้งเพศชายและหญิง ในอำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 62,940 คน

เกณฑ์คัดเข้า (Inclusion criteria) คือ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น อย่างน้อย 1 ปี มีประสบการณ์หรือรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ผู้ป่วยยาเสพติด และยินดีเข้าร่วมการตอบแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์

เกณฑ์คัดออก (Exclusion criteria) คือ ประชาชนที่ไม่เคยรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติด มีปัญหาสุขภาพจิตรุนแรง ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้

กลุ่มตัวอย่าง คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร “สูตรการประมาณค่าสัดส่วน กรณีทราบขนาดประชากร”[18] กำหนดค่าสัดส่วนของตัวแปรที่ต้องการประมาณค่า จากการทบทวนวรรณกรรม[19] เท่ากับ 0.36 ระดับช่วงเชื่อมั่นร้อยละ 96 ค่าคลาดเคลื่อนของการประมาณค่า กำหนดค่าเท่ากับ 0.05 แทนค่าในสูตรจะได้ขนาดตัวอย่าง n = 294.27 หรือ ประมาณ 295 คน และ มีการปรับขนาดตัวอย่างในกรณีของผู้ที่

มีโอกาสจะสูญหายการศึกษา (Drop out) ร้อยละ 10 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเท่ากับ 328 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multiple-stage sampling) คือ 1.การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) แบ่งตามสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละตำบล ทั้งหมด 10 ตำบล 2.การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยผู้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถามผลกระทบของข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงต่อการใช้ชีวิตของท่าน มีทั้งหมด 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ส่วนที่ 2 การรับรู้และผลกระทบจากข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ จำนวน 4 ข้อ ส่วนที่ 3 ผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันจากข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นการปรับปรุงการนำเสนอข่าวและมาตรการภาครัฐในการป้องกันปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามให้เลือกตอบ จำนวน 8 ข้อ และส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการจัดการปัญหาผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามเป็นข้อคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น จำนวน 1 ข้อ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณใช้ระยะเวลา 4 เดือน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล จัดระเบียบในรูปแบบตารางที่มีความปลอดภัย มีการปกปิดตัวของผู้เข้าร่วม และเก็บเอกสารกระดาษในตู้ปิดด้วยกุญแจ

การตรวจคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 จากนั้นทดลองใช้แบบสอบถามที่ผ่านปรับปรุงกับประชาชนในอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน จากการทดลองใช้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช เท่ากับ 0.78

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเสนอค่าแจกแจงความถี่ และร้อยละ ข้อมูลต่อเนื่อง ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยยึดหลักการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation Technique) โดยใช้ Data triangulation เปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล Review triangulation ให้บุคคลต่างๆ ที่ไม่ใช่นักวิจัยทำการทบทวนข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ และ Theory triangulation ใช้

มุมมองของทฤษฎีต่างๆมาพิจารณาข้อมูลชุดเดียวกัน

จริยธรรมการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยเกี่ยวกับมนุษย์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น เลขที่ REC 036/2568 ลงวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ.2568

ผลการวิจัย (Result)

ข้อมูลทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 67.1 อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 27.1 รองลงมาคือ อายุ 50 – 59 ปี ร้อยละ 25.3 มีระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 41.5 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 53.0

การรับรู้และผลกระทบจากข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความถี่เฉลี่ยการรับรู้ข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา 1 -2 ครั้งต่อสัปดาห์ ร้อยละ 35.7 มีช่องทางการรับรู้ข่าวสารข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดจากสื่อสังคมออนไลน์ ร้อยละ 63.1 ข่าวดังกล่าวส่งผลกระทบเล็กน้อยต่อความรู้สึก ร้อยละ 30.2 และมีความรู้สึกกังวลเมื่อรับรู้ข่าว ร้อยละ 25.9 ดังตารางที่ 1

ผลกระทบข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงต่อการใช้ชีวิตประจำวัน พบว่า การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตเพราะข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ร้อยละ 37.8 และมีความคิดเห็นว่าข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชุมชนระดับปานกลาง ร้อยละ 30.8

ความคิดเห็นต่อมาตรการป้องกันตัวเองหรือครอบครัวจากเหตุการณ์ผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยในการเพิ่มความระมัดระวังในการเดินทาง/การใช้ชีวิตประจำวัน ร้อยละ 46.3 และการหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงต่อเหตุการณ์ผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ร้อยละ 45.1 เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเพิ่มมาตรการความปลอดภัยภายในบ้าน ร้อยละ 45.4 และการติดตามข่าวสารและแจ้งเตือนครอบครัวเกี่ยวสถานการณ์เสี่ยงต่างๆ ร้อยละ 40.9 เห็นด้วยต่อการเรียนรู้วิธีการป้องกันตัวหรือฝึกอบรมด้านความปลอดภัย ร้อยละ 48.2 และคิดเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีบทบาทปานกลางในการจัดการปัญหาผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ร้อยละ 34.8

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของการรับรู้และผลกระทบจากข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง (n=328)

การรับรู้และผลกระทบจากข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่เฉลี่ยการรับรู้ข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง		
ไม่เคยรับรู้ข่าวสาร	9	2.7
น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	64	19.5
1 -2 ครั้งต่อสัปดาห์	117	35.7
3 – 4 ครั้งต่อสัปดาห์	87	26.5
มากกว่า ครั้งต่อสัปดาห์	51	15.5
ช่องทางการรับรู้ข่าวสารข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
โทรทัศน์	146	44.5
สื่อสังคมออนไลน์ (Facebook, Twitter, IG Tiktok ฯลฯ)	207	63.1
วิทยุ	21	6.4
หนังสือพิมพ์	6	1.8
คนใกล้ชิด/ชุมชน	112	34.1
ผลกระทบต่อความรู้สึกของข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง		
ไม่ส่งผลกระทบ	48	14.6
ส่งผลกระทบเล็กน้อย	99	30.2
ส่งผลกระทบปานกลาง	86	26.2
ส่งผลกระทบมาก	83	25.3
ส่งผลกระทบมากที่สุด	12	3.7
ความรู้สึกเมื่อรับรู้ข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง		
กังวล	85	25.9
กลัว	80	24.4
ไม่ปลอดภัย	78	23.8
เครียด	27	8.2
เศร้า	32	9.8
โกรธ	26	7.9

ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงการนำเสนอข่าวและมาตรการภาครัฐในการป้องกันปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อการลดการเน้นภาพหรือเนื้อหารุนแรง ร้อยละ 42.4 การเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันและแนวทางในการแก้ไข ร้อยละ 40.5 การลดการใช้ภาษาที่สร้างความตื่นตระหนก ร้อยละ 35.7 และเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนการนำเสนอ ร้อยละ 40.2 ด้านมาตรการภาครัฐในการป้องกันปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง พบว่า ส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ต่อการเพิ่มมาตรการในการป้องกันปัญหาที่เข้มงวดขึ้น ร้อยละ 52.4 การให้ความรู้และการบำบัด ร้อยละ 53.4 การสนับสนุนด้านสวัสดิการและบริการสังคม ร้อยละ 43.6 และการปรับปรุงบังคับใช้กฎหมาย ร้อยละ 54.3 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นต่อการปรับปรุงการนำเสนอข่าวและมาตรการภาครัฐในการป้องกันปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง (n=328)

ข้อคำถาม	จำนวน (ร้อยละ)				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ปานกลาง	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การปรับปรุงการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง					
1. การลดการเน้นภาพหรือเนื้อหารุนแรง	45 (13.7)	26 (7.9)	49 (14.9)	139 (42.4)	69 (21.0)
2. การเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันและการแก้ไข	6 (1.8)	6 (1.8)	6 (20.1)	133 (40.5)	117 (35.7)
3. การลดการใช้ภาษาที่สร้างความตื่นตระหนก	25 (7.6)	23 (7.0)	86 (26.2)	117 (35.7)	77 (23.5)
4. การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อน	3 (0.9)	7 (2.1)	63 (19.2)	123 (37.5)	132 (40.2)
มาตรการภาครัฐในการป้องกันปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง					
1. การเพิ่มมาตรการในการป้องกันปัญหาที่เข้มงวดขึ้น	0 (0.0)	27 (8.2)	25 (7.6)	104 (31.7)	172 (52.4)
2. การให้ความรู้และการบำบัด	4 (1.2)	28 (8.5)	32 (9.8)	89 (27.1)	175 (53.4)
3. การสนับสนุนด้านสวัสดิการและบริการสังคม	4 (1.2)	29 (8.8)	39 (11.9)	113 (34.5)	143 (43.6)
4. การปรับปรุงบังคับใช้กฎหมาย	1 (0.3)	31 (9.5)	34 (10.4)	89 (25.6)	178 (54.3)

ข้อเสนอแนะในการจัดการปัญหาผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ข้อเสนอแนะของของกลุ่มตัวอย่างสามารถจัดกลุ่มเป็น 3 กลุ่มหลัก (Main Themes) ได้แก่ การบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษอย่างเข้มงวด การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา และการป้องกันและการแก้ไขที่ต้นตอของปัญหา ดังนี้

1. การบังคับใช้กฎหมายและบทลงโทษอย่างเข้มงวด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามาตรการทางกฎหมายในปัจจุบันยังไม่เพียงพอในการควบคุมผู้ติดยาเสพติดที่ก่อเหตุรุนแรง หลายคนรู้สึกไม่ปลอดภัยในชุมชน จึงเสนอให้มีการจับกุมและดำเนินคดีอย่างเด็ดขาด รวมถึงไม่ควรปล่อยตัวออกมาหลังการจับกุมในระยะสั้น เช่น “อยากให้ตำรวจจับแล้วไม่ปล่อยออกมาเร็วๆ พอออกมาก็กลับมาอาละวาดอีก”และ “คนที่ก่อเหตุรุนแรงต้องได้รับโทษตามที่ทำไว้ จะได้ไม่เป็นแบบอย่างให้คนอื่น” จากการวิเคราะห์พบว่า ความคิดของผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มนี้สะท้อนถึงความรู้สึกกลัวและความคับข้องใจต่อระบบยุติธรรมที่ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียกร้องให้ลงโทษหนักขึ้นไม่เพียงเพื่อความยุติธรรม แต่ยังเป็นกลไกสร้างความปลอดภัยทางจิตใจของคนในชุมชน

2. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยา กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมองว่าผู้ติดยาเสพติดควรได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ป่วย ที่ต้องการความช่วยเหลือ ไม่ใช่เพียงผู้กระทำผิด การบำบัดและการฟื้นฟูจึงควรเป็นแนวทางหลักควบคู่กับการลงโทษทางกฎหมาย โดยเฉพาะการฟื้นฟูหลังบำบัดเพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ เช่น “ควรส่งไปบำบัดให้หาย แล้วช่วยหางานให้เขาทำ จะได้ไม่กลับไปยุ่งกับยาอีก” และ“อยากให้บำบัดเขาให้ดีจนหาย แล้วติดตามต่อ ให้กลับมาอยู่ในสังคมได้เหมือนคนทั่วไป” สามารถตีความ ความเชื่อในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เส้นทางกลับคืนสู่วิถีชีวิตที่ดี ซึ่งประชาชนเห็นว่าการบำบัดอย่างมีระบบจะช่วยลดโอกาสการก่อเหตุซ้ำได้อย่างยั่งยืน

3. การป้องกันและการแก้ไขที่ต้นตอของปัญหา กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งเสนอให้ภาครัฐใช้มาตรการเชิงรุก โดยเน้นการกวาดล้างแหล่งผลิตและจำหน่ายยาเสพติด รวมถึงการเพิ่มบทบาทของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ให้มีการเฝ้าระวังและดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุรุนแรงในชุมชน เช่น “ต้องกวาดล้างถึงต้นตอ ถ้าไม่แก้ที่คนขายหรือคนส่งยา มันก็ไม่จบ” และ“อยากให้เจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลใกล้ชิดหน่อย เพราะบางบ้านมีคนติดยาแต่ไม่มีใครช่วย” ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มนี้ชี้ให้เห็นถึงมิติของความคาดหวังของชุมชนที่ต้องการให้รัฐและชุมชนมีการบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหา

ตั้งแต่ระดับป้องกันจนถึงระดับบำบัดและติดตามหลังบำบัด

อภิปรายผลและสรุปผลการวิจัย (Discussion and Conclusion)

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข่าวเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงเฉลี่ย 1–2 ครั้งต่อสัปดาห์ โดยช่องทางที่รับรู้มากที่สุด คือ สื่อสังคมออนไลน์ เช่นเดียวกับการศึกษาในจังหวัดอุดรธานี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแหล่งรับข้อมูลข่าวสารเรื่องยาเสพติดจากอินเตอร์เน็ต[20] โดยสื่อดิจิทัลมีบทบาทอย่างยิ่งในการเผยแพร่และส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดในสังคมปัจจุบัน โดยพบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีแนวโน้มรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์มากกว่าสื่อกระแสหลัก เช่น โทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์ สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมการบริโภคข่าวของคนไทยในยุคดิจิทัล ที่ให้ความสำคัญกับการเข้าถึงข้อมูลอย่างรวดเร็ว สะดวก และสามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้โดยตรง คุณลักษณะของสื่อดิจิทัลเอื้อต่อการเข้าถึงเนื้อหาได้ทุกที่ทุกเวลา ตอบสนองต่อความสนใจเฉพาะบุคคล[21] ในปัจจุบันสื่อจำนวนมากมักนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง อาชญากรรม ความขัดแย้ง จนก่อให้เกิดความกังวลว่า การบริโภคสื่อในลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลให้ผู้ชมเกิดการรับรู้ว่าโลกปัจจุบันเต็มไปด้วยความรุนแรง ความขัดแย้ง การต่อสู้ดิ้นรน รวมถึงความไม่มั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน[22] การรับรู้ข่าวสารอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดจากผู้ป่วยยาเสพติด แม้จะมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาและเพิ่มความสนใจต่อประเด็นยาเสพติดมากขึ้น แต่ก็อาจส่งผลกระทบต่อสภาวะอารมณ์และความรู้สึกของผู้รับข่าวสารในบางระดับ จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้สึกได้รับผลกระทบทางอารมณ์ในระดับเล็กน้อย มีความรู้สึกกังวลเมื่อได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าว มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เพราะข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง และมีความคิดเห็นว่าข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลต่อความปลอดภัยในชุมชนโดยส่งผลกระทบปานกลาง โดยการรายงานข่าวที่เน้นเหตุการณ์รุนแรงของผู้ป่วยยาเสพติดส่งผลให้ประชาชนรู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง[17] และการรายงานข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยมีผลต่อการเพิ่มความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวันของประชาชน[8] แม้ข่าวสารที่เน้นการใช้ความรุนแรงของผู้ป่วยยาเสพติดช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ปัญหายาเสพติดในวงกว้าง แต่ในขณะเดียวกันยังเพิ่มความ

หวาดกลัวและความไม่มั่นใจในระบบการจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง[7]

ความคิดเห็นต่อการปรับปรุงการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 42.4 เห็นด้วยกับการลดการเน้นภาพหรือเนื้อหาที่รุนแรง และร้อยละ 40.5 เห็นด้วยกับการเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันและแนวทางในการแก้ไขปัญหา และร้อยละ 35.7 เห็นด้วยกับการลดการใช้ภาษาที่สร้างความตื่นตระหนก และร้อยละ 40.5 เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนการนำเสนอ ซึ่งสะท้อนถึงความต้องการให้สื่อมวลชนมีบทบาทในเชิงสร้างสรรค์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มากกว่าการมุ่งเน้นเพียงการนำเสนอข่าวในเชิงอาชญากรรมหรือความรุนแรง และสอดคล้องกับแนวคิดจรรยาบรรณของสื่อมวลชนที่เน้นความเที่ยงตรง ความเป็นกลาง และความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ที่อยู่ในข่าว[23]

ความคิดเห็นต่อมาตรการภาครัฐในการป้องกันปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการเพิ่มความเข้มงวดในการป้องกันปัญหา และการให้ความรู้ควบคู่กับการบำบัด ชี้ให้เห็นถึงความคาดหวังต่อบทบาทของภาครัฐในการดูแลและควบคุมการเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้มีความรอบคอบมากขึ้น ในปัจจุบันการผลิตสื่อสามารถทำได้โดยบุคคลทั่วไปโดยไม่จำเป็นต้องผ่านการกลั่นกรองจากผู้ควบคุมเนื้อหา ส่งผลให้ข้อมูลข่าวสารสามารถเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม การนำเสนอเนื้อหาดังกล่าวมักทำเพื่อความสะใจหรือเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม เช่น การกดไลค์ การแชร์ หรือการแสดงความคิดเห็น โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบทางจิตใจที่อาจเกิดขึ้นกับผู้รับสาร การขาดกลไกการตรวจสอบและความรับผิดชอบนี้ อาจนำไปสู่การแพร่กระจายข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือก่อให้เกิดความเสียหายทางสังคมได้[22] นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการสนับสนุนด้านสวัสดิการและบริการสังคม และการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมาย สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมองปัญหาการนำเสนอข่าวผู้ป่วยยาเสพติดอาละวาดหรือใช้ความรุนแรงในภาพรวมของสังคมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ไม่ใช่เพียงการควบคุมสื่อหรือการลงโทษผู้เสพเท่านั้น ซึ่งข่าวสารเกี่ยวกับผู้ป่วยยาเสพติดที่ให้ข้อมูลเชิงสร้างสรรค์ เช่น โครงการบำบัดที่ประสบความสำเร็จ ช่วยสร้างความหวังของประชากรในสังคม[8]

ข้อเสนอแนะต่อการจัดการปัญหาผู้ป่วยยาเสพติดที่ก่อเหตุรุนแรง จากการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเสนอแนวทางจัดการปัญหาในสามมิติหลัก ได้แก่ แนวทางเชิงกฎหมาย แนวทางการบำบัดและ

ฟื้นฟู และแนวทางการป้องกันและการแก้ไขที่ต้นตอของปัญหา ซึ่งแนวคิดเหล่านี้สอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนและครอบครัวในการดูแลและติดตามผู้ผ่านการบำบัด[24] นอกจากนี้ การที่ผู้ให้ข้อมูลจำนวนหนึ่งเสนอให้รักษาบำบัดให้เป็นคนดีในสังคม และทัศนคติด้านบวกของประชาชนที่ไม่มองผู้ติดยาเพียงในมิติของอาชญากรรม แต่เห็นว่าคนเหล่านี้ยังสามารถกลับมามีคุณค่าได้หากได้รับโอกาสและการสนับสนุน สอดคล้องกับแนวทางการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ ที่มุ่งเน้นการคืนผู้ป่วยสู่สังคมอย่างมีศักดิ์ศรีและลดการตีตรา อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัตินโยบายลักษณะนี้อาจเปิดช่องให้เกิดการเสพซ้ำได้หากขาดระบบคัดกรองและติดตามที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ภาครัฐควรกำหนดมาตรการคัดกรองผู้เสพยาเสพติดอย่างละเอียด เพื่อจำแนกระดับความรุนแรงและความต้องการการบำบัดของแต่ละบุคคล พร้อมทั้งจัดให้มีระบบเฝ้าระวังและติดตามผลหลังการบำบัดอย่างเหมาะสม เพื่อให้การฟื้นฟูเกิดผลอย่างยั่งยืนและลดโอกาสการกลับไปเสพซ้ำ[25]

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานด้านสาธารณสุขควรใช้สื่อ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด ช่องทางการเข้ารับการรักษาบำบัด เพื่อป้องกันความรุนแรงที่อาจเกิดได้

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีแนวทางการนำเสนอที่เหมาะสม ควรเพิ่มเนื้อหาข่าวเชิงสร้างสรรค์และให้ข้อมูลทางออกของปัญหา เพื่อให้ผู้รับสารได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์และเข้าใจแนวทางการช่วยเหลือผู้ป่วยยาเสพติด ไม่สร้างความกลัวหรือซ้ำเติมปัญหาในสังคม

เอกสารอ้างอิง (Reference)

1. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.). **รายงานสถานการณ์ยาเสพติดประจำปี 2565**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด; 2565.
2. กรมสุขภาพจิต. **รายงานสถิติผู้ป่วยจิตเวชจากปัญหายาเสพติด**. กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข; 2565.
3. ชาญชัย วงษ์เสถียร. **การศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของการเสพยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสุขภาพสังคม; 2562.
4. วรารัตน์ เกษมสุข. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรุนแรงในผู้ป่วยจิตเวชจากการใช้ยาเสพติด: การศึกษาเชิงสำรวจ**. วารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพ. 2564;39(2):95–110.

5. ธนากร เจริญสุข. **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ยาเสพติดและพฤติกรรมก้าวร้าว: การศึกษาในชุมชนชนบท**. วารสารการวิจัยเพื่อสังคม. 2565;12(1):88–102.

6. กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. **ผลกระทบของการใช้ยาเสพติดต่อพฤติกรรมและสังคม**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งชาติ; 2564.

7. สมชาย แสงเพชร. **บทบาทของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวสารยาเสพติดและผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน**. กรุงเทพฯ: สถาบันการศึกษาและวิจัยสื่อ; 2563.

8. มาริสา ชัยมงคล. **ผลกระทบของการรายงานข่าวยาเสพติดในสื่อสาธารณะต่อความปลอดภัยของประชาชน**. วารสารการวิจัยสังคมศาสตร์. 2566;25(3):45–60.

9. สมาคมจิตวิทยาแห่งประเทศไทย. **ผลกระทบของการเสพยาและความรุนแรงต่อความปลอดภัยในสังคม**. วารสารจิตวิทยา. 2563;27(2):45–60.

10. อัครพล แสงวงศ์. **การศึกษาผลกระทบของการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดและอาชญากรรมต่อพฤติกรรมของประชาชน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จิตวิทยา; 2562.

11. พิศาล พุ่มพวง. **การวิเคราะห์ผลกระทบของข่าวสารยาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง**. วารสารสังคมวิทยา. 2563;22(4):101–115.

12. พนิดา มณีวงศ์. **ผลของการใช้กิจกรรมศิลปะบำบัดในการลดความก้าวร้าวของผู้ป่วยยาเสพติด**. วารสารสุขภาพจิตแห่งชาติ. 2564;28(2):112–125.

13. สุธีรา อินทนนท์. **การประยุกต์ใช้โมเดลการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดปัญหาความรุนแรงในผู้เสพยาเสพติด**. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชน. 2565;14(1):89–103.

14. ธนากร วัฒนาชัย. **การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการลดพฤติกรรมก้าวร้าวในผู้ป่วยยาเสพติดที่กำลังฟื้นฟู**. วารสารการวิจัยสุขภาพและสังคม. 2563;12(3):45–58.

15. สถาบันวิจัยปัญหายาเสพติด. **การประเมินผลนโยบายการป้องกันความรุนแรงในกลุ่มผู้ป่วยยาเสพติดในสถานพยาบาลของรัฐ**. วารสารการวิจัยเพื่อการพัฒนานโยบายสาธารณสุข. 2564;14(2)

16. ธวัชชัย รัตนวิทย์. **ผลกระทบของการใช้สารเสพติดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในกลุ่มผู้ป่วยจิตเวช**. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย. 2563;28(1):67–81.

17. พรทิพย์ สุขสันต์. **ผลกระทบของข่าวผู้ป่วยยาเสพติดต่อความกลัวในชุมชน**. วารสารวิจัยสังคม. 2563;14(2):33–48.

18. อรุณ จิรวัฒน์กุล. **ชีวสถิติสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. ขอนแก่น: ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2547.

19. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม; 2566.

20. สังคม ศุภรัตนกุล. **ความสัมพันธ์ของการรับรู้ ทัศนคติกับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดในพื้นที่การค้าและการระบาด จังหวัดอุดรธานี**. วารสารวิชาการเสพติด. 2560;5(1)

21. วรวุฒิ อ่อนน่วม. **ปรากฏการณ์ทางการสื่อสารยุคดิจิทัล**. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย. 2555;18(2)

22. ภัณฑิลา ธนบูรณ์นิพัทธ์. **สื่อกับความรุนแรง [อินเทอร์เน็ต]**. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม; 2564 [อ้างถึง 10 ก.ย. 2568]. เข้าถึงได้จาก: https://researchcafe.tsri.or.th/media-violence/

23. ปณัชญา ลีลายุทธ, บุญเลิศ โอฐสถ. **จริยธรรมและจรรยาบรรณสื่อมวลชนยุคสื่อดิจิทัล**. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์. 2560;13(2)

24. สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. **แผนปฏิบัติการภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด**. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด; 2566.

25. แสงอากาศ ปรางอนงค์. **การนำนโยบายลดทอนความเป็นอาชญากรรมในผู้เสพยาเสพติดไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 108/2557 [วิทยานิพนธ์อินเทอร์เน็ต]**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2021 [อ้างถึง 10 ก.ย. 2568]. เข้าถึงได้จาก: https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/8071